Արտակարգ իրավիճակներում մարդու իրավունքների խնդիրների վերաբերյալ հետազոտություն է իրականացվել՝ արտակարգ իրավիճակներում մարդու իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ գործող օրենքները և իրավակիրառ պրակտիկան վերլուծելու և առաջարկություններ ներկայացնելու նպատակով: Փաստաթուղթը օգտակար գործիք կլինի ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ ԵԽ անդամ մյուս երկրների համար:

Հրատարակություններ

- Օվիեդոյի կոնվենցիան և դրա լրացուցիչ արձանագրությունները (250 օրինակ)
- Բուժաշխատողների էթիկայի կանոնները (հայերեն և անգլերեն) (250 օրինակ)
- Արհեստական բանականության ազդեցությունը բժիշկ-պացիենտ հարաբերությունների վրա (200 օրինակ)
- Կենսաբժշկության ոլորտում ազգային օրենսդրության՝ Օվիեդոյի կոնվենցիային համապատասխանության հայեցակարգային վերլուծություն (200 օրինակ)
- Կենսաբժշկությունը Եվրոպայի խորհրդում բրոշյուր (200 օրինակ)
- Մարդու մարմնի և նրա մասերի նկատմամբ ֆինանսական շահույթի արգելման ուղեցույց (200 օրինակ)
- Հետազոտությունների էթիկայի կոմիտեի անդամների ուղեցույց (200 օրինակ)
- Հոգեկան առողջության պահպանման ոլորտում կամավոր միջոցառումների խթանման լավագույն փորձի ժողովածու (200 օրինակ)

- 32 դասընթաց /92 օր/
- 15 HELP դասընթաց Կենսաէթիկայի հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ շուրջ 260 մասնակցի համար (208 հաջողությամբ ավարտած մասնակիցներ)
- Եվրոպայի խորհրդի շուրջ 15 թարգմանված փաստաթղթեր և վեկույցներ
- 1 ճանաչողական այց
- 5371 ներգրավված մասնակից էթիկայի կանոնները թեմայով էլեկտրոնային դասընթացում, որից 3399 հաջողությամբ ավարտած մասնակից (63%)

Գործնական տեղեկատվություն՝

- Եվրոպայի խորհրդի մարդու իրավունքների ու կենսաբժշկության վարչության պաշտոնական կայքէջ՝ https://www.coe.int/en/web/bioethics/home
- Եվրոպայի խորհրդի երևանյան գրասենյակի պաշտոնական կայքէջ՝ https://www.coe.int/en-GB/web/yerevan

HYE

Եվրոպայի խորհուրդն առաջատարն է մայրցամաքում մարդու իրավունքներով զբաղվող կազմակերպությունների շարքում: Եվրոպայի խորհրդին անդամակցում են 46 պետություններ, այդ թվում՝ Եվրոպական միության բոլոր անդամ պետությունները: Եվրոպայի խորհրդի անդամ բոլոր պետությունները միացել են Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիային՝ որպես մարդու իրավունքների, ժողովրդավարության և իրավունքի գերակայության պաշտպանությանը միտված միջազգային պայմանագրի: Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը վերահսկում է Կոնվենցիայի իրագործումն անդամ պետություններում:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԿԵՆՍԱԲԺՇԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

www.coe.int/bioethics

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Մեկնարկ: **1 հունիսի 2020 թ.**

Տևողությունը: **31 ամիս**

Բյուջե: **610 000 Եվրո**

Ֆինանսավորում: **Եվրոպայի խորհրդի՝ 2019–2022 թթ. գործողությունների ծրագիր Հայաստանի համար**

Գործընկերներ: **Առողջապահության նախարարություն, Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ, Արդարադատության նախարարություն, Ազգային ժողով, Առողջապահության ազգային ինստիտուտ:**

Օրենսդրության կատարելագործում

Ազգային օրենսդրության վերլուծություն Օվիեդոյի կոնվենցիային համապատասխանության վերաբերյալ

Ծրագրի ազգային և միջազգային առաջատար փորձագետների խմբի կողմից պատրաստվել է Կենսաբժշկության ոլորտում ազգային օրենսդրության՝ Օվիեդոյի կոնվենցիայով ամրագրված սկզբունքներին համապատասխանության համապարփակ վերլուծություն:

Հանրային առողջության մասին օրենքի նախագիծ

Առաջարկություններ են ներկայացվել «Հանրային առողջության մասին» օրենքի նախագծին:

Բուժաշխատողների մասնագիտական էթիկայի կանոններ

Կառավարության 2022 թվականի փետրվարի 17-ի 182-Ն որոշմամբ հաստատվել է Ծրագրի փորձագիտական խմբի կողմից Առողջապահության նախարարության հետ համագործակցությամբ մշակված «Բուժաշխատողների մասնագիտական էթիկայի կանոնները»:

Բուժաշխատողների համար էթիկայի հանձնաժողովներ

Նախարարի 2022 թվականի նոյեմբերի 8-ի 75-Ն հրամանով հաստատվել է Ծրագրի փորձագիտական խմբի կողմից Առողջապահության նախարարության հետ համագործակցությամբ մշակված «Բուժաշխատողների էթիկայի հանձնաժողովների մասին» հրամանի նախագիծը:

Առողջապահության և իրավական ոլորտի մասնագետների կարողությունների վարգացում

Առողջապահության և իրավական ոլորտի մասնագետների կարողությունների վարգացում

Առողջապահական և իրավական ոլորտի 275 մասնագետներ ուժեղացրել են իրենց կարողությունները կենսաէթիկայի հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ Կենսաէթիկայի հիմնական էթիկական սկզբունքները թեմայով HELP դասընթացի շրջանակներում:

Հետապտության էթիկայի հանձնաժողովների շուրջ 20 անդամներ ընդլայնել են կարողությունները հետապտությունների էթիկայի հանձնաժողովների եվրոպական ստանդարտների վերաբերյալ:

Քրեակատարողական հիմնարկներում աշխատող 80 բուժաշխատողներ վերապատրաստվել են բժշկական էթիկայի վերաբերյալ:

Առողջապահության նախարարության, ինչպես նաև Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի և Ինֆեկցիոն հիվանդությունների ազգային կենտրոնի աշխատակիցները ամրապնդել են իրենց գիտելիքները Օվիեդոյի կոնվենցիայի հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ:

Շուրջ 30 լրագրողներ ուժեղացրել են իրենց կարողությունները բժշկական գաղտնիության, իրավեկված համաձայնության, բուժաշխատողների էթիկայի կանոնների թեմաները լուսաբանելու համար:

Էթիկայի կանոնների վերաբերյալ էլեկտրոնային դասընթաց

10 ՇՄԶ կրեդիտ

Նախարարի հրամանով հաստատվել է էլեկտրոնային դասընթացի ծրագիրը և հատկացվել 10 ՇՄԶ կրեդիտ:

63% հաջողությամբ ավարտածներ

Դասընթացի մեջ ընդգրկվել են 5371 բուժաշխատողներ, որոնցից հաջողությամբ ավարտել են 3399-ը:

Էլեկտրոնային դասընթացը մշակվել է Առողջապահության ազգային ինստիտուտի հետ սերտ համագործակցությամբ:

Գործողությունների հատուկ ուղղություններ

- Առողջապահության ոլորտում արհեստական բանականության արդյունավետ կիրառման իրավական հիմքերի նապապատրաստում
- Գործունակության ինստիտուտի վերանայում
- Հոգեկան առողջության պահպանման ծառայություններում կամավոր միջոցառումների խթանում և հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող մարդկանց իրավունքների պաշտպանություն

Արձագանք արտակարգ իրավիճակներին

Covid 19

Ռավմական գործողություններ